

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3905/2024
15.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца НИС АД Нови Сад, чији је пуномоћник Бранислав Грујић, адвокат из ..., против тужене АА из ..., чији је пуномоћник Енике Вег, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 764/2024 од 21.08.2024. године, у седници одржаној 15.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 764/2024 од 21.08.2024. године, тако што се одбија као неоснована жалба тужене, потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П 2732/2023 од 01.02.2024. године и одбија захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 2732/2023 од 01.02.2024. године, обавезана је тужена да тужиоцу на име стицања без основа исплати 1.795.084,05 динара, са законском затезном каматом од 08.06.2016. године до исплате, као и да му надокнади парничне трошкове од 115.550,84 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 764/2024 од 21.08.2024. године, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтев одбијен у целости, те тужилац обавезан да туженој надокнади парничне трошкове од 170.050,84 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате и трошкове жалбеног поступка од 165.052,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби чланова 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), и утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, послодавац је туженој, запосленој отказао уговор о раду решењем од 11.10.2013. године. Истог дана туженој је исплатио износ чије враћање тражи у овој парници, као последицу доношења правноснажне пресуде 16.05.2016. године, којом је поништено решење о отказу уговора о раду и тужиоцу наложено враћање тужене на рад. Тужена је правноснажну пресуду примила 07.06.2016. године.

Првостепени суд усваја постављени тужбени захтев за враћање исплаћене отпремнине, са законском затезном каматом од дана када је тужена примила пресуду о поништају отказа уговора о раду и постала несавесни стизалац због отпадања правног основа исплате, позивом на одредбе чланова 210. и 214. Закона о облигационим односима. Одбија истакнути приговор застарелости потраживања, налазећи да је тужилац имао право да постави захтев за враћање стеченог без основа у општем року застарелости од 10 година из члана 371. Закона о облигационим односима, па када је правноснажна пресуда донета 16.05.2016. године, овај рок није истекао у време подношења тужбе 03.04.2023. године.

Другостепени суд преиначује првостепену пресуду и налази да је тужбени захтев неоснован, прихватајући наводе тужене да у конкретном случају нема места примени општег рока застарелости из члана 371. Закона о облигационим односима. По становишту тог суда, без обзира што се ради о враћању стеченог без основа сматра се да тужилац, послодавац има потраживање из радног односа, па се има применити рок од 3 године из члана 196. Закона о раду. Тужена је пријемом другостепене пресуде 07.06.2016. године постала несавестан стизалац исплаћене отпремнине, а тужилац легитимисан да трежи враћање стеченог без основа. У време подношења тужбе 03.04.2023. године истекао је трогодишњи рок у коме је тужилац могао да тражи враћање датог, па је основан приговор застарелости потраживања.

По становишту Врховног суда, другостепени суд је неправилно применио материјално право, када је нашао да је за спорно потраживање меродаван рок застарелости из члана 196. Закона о раду.

Према Закону о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 75/14) радни однос се заснива уговором о раду (члан 30. став 1.) и сва новчана потраживања из радног односа застаревају у року од 3 године од дана настанка обавезе (члан 196.).

У конкретном случају спорна новчана обавеза тужене није настала сагласношћу воља - закључењем уговором о раду, већ потиче из чињенице да је на основу одлуке суда отпао правни основ по коме јој је тужилац извршио исплату отпремнине. Дакле, нема места примени трогодишњег рока застарелости који се односи на новчана потраживања из радног односа, већ тужиоцу припада право да захтева враћање стеченог без основа у складу са чланом 210. Закона о облигационим односима, у

општем року застарелости од 10 година из члана 371. тог закона, како је то правилно нашао првостепени суд.

Пошто је тужена у жалбеном поступку првостепену пресуду побијала искључиво због погрешне примене материјалног права у вези истакнутог приговора застарелости потраживања, а Врховни суд налази да је тај суд на утврђено чињенично стање правилно применио материјално право обавезивањем тужене да врати примљено по основу који је накнадно отпао, одлука у изреци донета је на основу члана 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић